

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/58/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111216494
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8111216494.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Ireny Dobňákovvej a JUDr. Milana Šebeňa, v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., 821 09 Bratislava, Prievozská č. 6/A, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Mgr. Martinom Katriakom, advokátom, Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanému: Q. W., nar. XX. X.. XXXX, trvale bytom XXX XX O., E. Z. XXXX/XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou I. G., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Vranov nad Topľou, o zaplatenie 671,51 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10C/235/2011 - 54 zo dňa 4. 4. 2012, pomerom hlasov 2:1 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 339,57 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 339,57 eur za obdobie od 12. 3. 2010 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň zastavil konanie v časti o zaplatenie 128,91 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 128,91 eur za obdobie od 12. 3. 2010. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že podanou žalobou sa žalobca proti žalovanému domáha zaplatenia ceny poskytnutých služieb vyfakturovaných v období od 2. 11. 2009 do 4. 1. 2010 vo výške 339,57 eur a zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur, všetko s príslušnými úrokmi z omeškania. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 17. 9. 2009 účastníci uzavreli Zmluvu o pripojení, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb v systéme GSM. Podľa Dodatku k zmluve žalobca odpredal žalovanému 1 ks mobilného telefónu Toshiba G 450 za kúpnu cenu 29,- eur. Žalovaný nesplnil zmluvné podmienky a nezaplatil cenu poskytnutých služieb tak, ako to uviedol žalobca v žalobe vo výške 339,54 eur. Preto súd žalobnému návrhu v tejto časti vyhovel. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojich peňažných záväzkov, preto ho súd zaviazal aj k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne. Žalobca zoberal v priebehu konania žalobu späť v časti o zaplatenie

128,91 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 12. 3. 2010, preto súd konanie v tejto časti podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p. zastavil. Nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty súd posúdil tak, že sa nepochybné jedná o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalovaný nemal možnosť ovplyvniť zmluvné dojednania pred podpisom zmluvy, pričom žalobca nepochybné koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Takéto znenie ustanovení o zmluvnej pokute je objektívne spôsobilé vytvoriť nerovnováhu vo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Je nepochybné, že konanie spotrebiteľa spočívajúce v

nezaplatení čo i len poslednej faktúry za dojednané obdobie spôsobuje jeho povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Podľa názoru súdu sa jedná o neprimeranú sankciu spojenú s nesplnením záväzku spotrebiteľa, čo je v rozpore s platnou právnou úpravou upravujúcou spotrebiteľské záväzky. Vo veci nie je relevantné to, či došlo k naplneniu podmienok vzniku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, ale samotné posúdenie potencionálnej možnosti vzniku takejto nerovnováhy. Táto podľa názoru súdu je nepochybná, čo spôsobuje neplatnosť takéhoto dojednania. Preto bol nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietnutý, pretože ustanovenia, o ktoré opiera žalobca svoj nárok, dohodnuté v zmluve a Dodatku, sú v rozpore so zásadami ochrany spotrebiteľa a v dôsledku toho sú neplatné. Výrok o náhrade trov konania súd odôvodnil aplikáciou ust. § 142 ods. 2 O.s.p.. Zdôraznil čiastočný úspech účastníkov v konaní.

Proti tomuto rozsudku, proti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, proti výroku o trovách konania podal včas odvolanie žalobca. Vytýka súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Po podaní žaloby žalobca čiastočne menil právny dôvod uplatneného nároku. Z podania zo dňa 2. 4. 2012, doručeného súdu dňa 3. 4. 2012 vyplýva, že žalobca sa v konaní zaplatenia zmluvnej pokuty už nedomáha. Zaplatenia istiny vo výške 203,03 eur sa žalobca voči žalovanému domáha titulom náhrady škody. Obsahom tohto podania žalobcu sa súd nezaoberal. Žalobca čiastočne zmenil právny dôvod uplatňovaného nároku. Zaplatenia zmluvnej pokuty sa nedomáha a preto, ak súd takto posudzoval ním uplatňovaný nárok, posudzoval ho nesprávne. Žalovaný preukázateľne porušil svoje zmluvné povinnosti. Tým vznikla žalobcovi minimálne škoda vo výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu. Medzi porušením zmluvnej povinnosti a vznikom škody existuje príčinná súvislosť. Preto je dôvodné, aby bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie 203,03 eur titulom náhrady škody. Právne posúdenie nároku patrí súdu. Právnou kvalifikáciou uvedenou v pôvodnom návrhu nie je súd viazaný. Žalobca napokon na pôvodne uvedenej právnej kvalifikácii netrval. Ak má súd za to, že dohoda o zmluvnej pokute je objektívne spôsobilá vytvoriť nerovnováhu medzi žalobcom a žalovaným, je dôvodné priznať žalobcovi nárok na náhradu škody, ktorý v dôsledku porušovania zmluvných záväzkov zo strany žalovanému žalobcovi vznikol. Navrhuje preto, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie sumy 203,03 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 12. 3. 2010 do zaplatenia a žiada priznať aj náhradu trov konania.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Na prejednanie podaného odvolanie odvolací súd podľa § 214 ods. 1 písm. a) O.s.p. nariadil pojednávanie. Účastníci sa tohto pojednávania nezúčastnili, obaja oznámili súdu, že sa pojednávania nezúčastnia a žiadali prejednať vec v ich neprítomnosti.

Odvolací súd preto podľa § 211 ods. 2, § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec v neprítomnosti účastníkov konania. Na nariadenom pojednávaní oboznámil aj rozsudky Krajského súdu v Prešove č. k. 11Co/85/2011 - 104 zo 4. 4. 2012, 2Co/137/2010 z 29. 6. 2011, 1Co/1/2012 - 83 z 28. 3. 2012, 18Co/136/2010 z 9. 5. 2011, 9Co/60/2011 - 86 z 26. 6. 2012, 19Co/54/2012 z 28. 6. 2012, 11Co/9/2012 - 121 z 25. 4. 2012 a 6Co/91/2011 z 24. 4. 2012.

Preskúmal napadnutý rozsudok i konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. Bol teda viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nad rámec ktorých nebol oprávnený ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimkou by boli len prípadné vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozsudok súdu prvého stupňa nebol napadnutý vo výrokoch, ktorými bolo žalobe čiastočne vyhovené i v zastavujúcej časti konania. Preto v týchto výrokoch rozhodnutie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť a nebolo oprávnením ani povinnosťou odvolacieho súdu v týchto výrokoch rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať (§ 159 ods. 1, 2, § 206 ods. 2 O.s.p.). Po preskúmaní napadnutej časti rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Zásadná odvolacia námietka spočíva v tom, že súd prvého stupňa sa nezaoberal podaním žalobcu zo dňa 2. 4. 2012, ktorým oznámil súdu, že si uplatňuje nárok na náhradu škody, ku podaniu pripojil žalobca aj listinu o predajnej cene telefónu i o akciovej cene telefónu, ktorý bol odpredaný žalovanému. Obsah podania žalobcu, označeného ako čiastočné späťvzatie žaloby a zmena špecifikácie časti žalovanej sumy, vychádza z iného skutkového zdôvodnenia uplatňovaného nároku, než to bolo v pôvodnej žalobe. V žalobe je uplatňovaný nárok na zmluvnú pokutu s odkazom na Dodatok k zmluve časť „Následky neplnenia si zmluvných povinností“ s odôvodnením, že žalovaný riadne a včas neplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období od 2. 11. 2009 do 4. 1. 2010. V žalobe, ani v ďalších podaniach až do 3. 4. 2012, nie je ani zmienka o odôvodňovaní tejto požiadavky na zaplatenie zmluvnej pokuty rozdielom v trhovej cene mobilného telefónu a akciovej cene telefónu, za ktorý bol tento telefón odpredaný žalovanému. Ak žalobca argumentáciou o vzniku škody vyplývajúcej z rozdielu týchto cien odôvodňuje žalobnú požiadavku, ktorou žiada od žalovaného zaplatenie sumy 203,03 eur, ide o požadovanie iného plnenie na základe iného skutkového stavu, než to dovtedy realizoval. Z dispozičnej zásady ovládajúcej začatie občianskeho súdneho konania vyplýva okrem iného, že žalobca môže v priebehu konania meniť svoj návrh, tiež v tom, čoho sa návrhom domáha alebo v skutkovom základe uplatneného nároku. Pretože zmena návrhu nemôže byť v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, určuje sa, že k tomuto procesnému úkonu je potrebný súhlas súdu a že súd môže pripustiť zmenu návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonom stanovené podmienky. Ust. § 95 ods. 1 O.s.p. tak dáva žalobcovi možnosť zmeniť žalobu, ale len so súhlasom súdu. V prípade nepripustenia zmeny žaloby pokračuje súd v konaní o pôvodnej žalobe, pričom žalobca môže uplatniť svoj nárok v novom konaní. Osobitne treba zdôrazniť, že úvaha, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobcom požadovanou zmenou žaloby, môžu alebo nemôžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a výsledkov vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu. Táto úvaha patrí len súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny žaloby. Pokiaľ je ním súd prvého stupňa, žalobca nie je oprávnený napadnúť odvolaním správnosť tejto jeho úvahy, lebo odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena žaloby, nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. f) O.s.p. Ani odvolací súd, posudzujúci vec na základe podaného odvolania z hľadiska možnosti výskytu procesnej vady v konaní, nemôže prehodnocovať správnosť tejto úvahy súdu.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred súdom prvého stupňa zo dňa 4. 4. 2012 realizovaného za prítomnosti žalobcu (jeho zástupcu) vyplýva, že súd nepripustil zmenu návrhu na začatie konania. Za takéhoto stavu predmetom ďalšieho konania bol len pôvodne uplatnený nárok v konaní. V tejto veci teda predmetom rozhodnutia súdu bolo rozhodnutie o nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Ak odvolací súd nemá možnosť prehodnocovať správnosť úvahy súdu prvého stupňa o nepripustení zmeny žalobného návrhu, nemožno vyhovieť ani podanému odvolaniu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktoré je založené práve na tom, že súd prvého stupňa nerozhodol o uplatnenom nároku na náhradu škody. Tak ako je už uvedené vyššie, žalobca podaním zo dňa 3. 4. 2004, doručeným súdu prvého stupňa dňa 4. 4. 2004, nemenil len právnu kvalifikáciu uplatneného nároku, ale menil aj z hľadiska skutkového uplatňovaného nároku. Správne teda súd prvého stupňa rozhodoval o zmene návrhu. Ak ju nepripustil, nie je možnosť na strane odvolacieho súdu prehodnocovať správnosť tejto úvahy súdu prvého stupňa.

Iné odvolacie dôvody neboli v podanom odvolaní uplatnené.

Za takéhoto stavu odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

Vyššie uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovali neprijateľnosť zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty. S týmto záverom odvolateľ v podanom odvolaní nepolemizuje. Preto ak bola žaloba o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietnutá, niet ani možnosť pre odvolací súd pri absencii ďalších uplatnených odvolacích dôvodov týkajúcich sa samotnej zmluvnej pokuty v tomto smere rozhodnutie súdu prvého stupňa bližšie preskúmať. Snáď treba len doplniť, že vyššie uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu treba aplikovať aj podľa ust. § 53a ods. 1 Obč. zák.

V odvolacom konaní žalobca bol neúspešný. Úspešný žalovaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Preto odvolací súd podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.